

iDVD 4 aneb Jak vylepšit dokonalé

Zatímco program iMovie 4 (Chip 8/04) nepřinesl vzhledem ke svému předchůdci žádné zásadní novinky, iDVD z balíku iLife '04 nabízí služby o poznání bohatší než ve třetí verzi.

O co jde? Program iDVD patří mezi tzv. authoringové programy - systémy, jež dokáží sestavit videoklipy, hudbu, statické obrázky a další pomocné informace do struktury odpovídající standardnímu DVD a vypálit je na DVD-R, který lze přehrát v libovolném stolním přehrávači (nebo na libovolném počítači vybaveném mechanikou DVD). Aplikace iDVD je typickým zástupcem tzv. amatérských systémů, které dovolí vytvářet DVD i naprostým laikům. Pro práci s iDVD není třeba o technologii DVD vědět zhruba nic: obsah DVD sestavíme podobně jednoduše, jako bychom skládali soubory a složky na pevném disku počítače.

Základní koncepce je velice podobná základní koncepci iMovie: aplikace má jen jediné okno (a pár pomocných panelů, např. pro předvolby), v němž probíhá veškerá práce. Na rozdíl od iMovie ovšem není obsah okna rozdělen na několik samostatných panelů - iDVD má v celém okně náhled celého připravovaného disku, zatímco ovladače má v pomocném "šuplíku", který se vysunuje z okraje okna (obr. 1).

JAK SE VLASTNĚ DVD VYTVÁŘÍ?

Snadno: kouzlo návrhu iDVD tkívá právě v tom, kolik specializovaných akcí dokáže zařídit zcela automaticky, aniž by se o ně musel uživatel jakkoli aktivně starat. V běžném systému probíhá authoring DVD zhruba v následujících krocích:

1. Příprava zdrojového materiálu. Ani zdaleka nejde jen o sestřih videoklipů a přípravu snímků, jež se na DVD mají objevit. Je také třeba sestavit videoklipy a statické obrázky pro podklady nabídek. Při práci s profesionálními systémy se v tomto kroku připravují také titulky, ty ovšem iDVD nepodporuje.

2. Překódování do vhodného formátu pro DVD (tj. především MPEG-2 pro video, případně Dolby Digital či MPEG-2 pro audio).

3. Import takto připravených zdrojů (assets) do authoringového systému.

4. Příprava stop a alb (tracks and slideshows), jež budou reprezentovat vlastní obsah DVD. U profesionálních systémů může tento krok zahrnovat také přípravu skriptů pro speciální služby, iDVD ovšem skripty nepodporuje.

5. Určení značek kapitol (chapter marks) pro jednotlivé stopy, pokud nebyly přeneseny ze stříhového programu.

6. Sestavení nabídek, jež jednotlivé stopy, značky a alba navzájem prováží požadovanou strukturou.

7. Důkladné vyzkoušení disku (zlaté pravidlo authoringu říká, že testováním disku bychom měli strávit alespoň stejné množství času jako jeho sestavováním).

8. Multiplex a vypálení obsahu na médium DVD. Aplikace iDVD tento postup výrazně zjednodušuje. Příprava zdrojového materiálu (kromě sestřihu klipů, jež mají reprezentovat obsah disku) vlastně neexistuje, protože odpovídající služby pro sestavu nabídek apod. supluje sama aplikace iDVD.

Překódování materiálu do vhodného formátu probíhá zcela automaticky a nemusíme se o něj vůbec nijak starat. Import je podstatně zjednodušen díky tomu, že iDVD spolupracuje s ostatními aplikacemi iLife (o kousek dále si uvedeme, jak). Příprava stop a alb je spolu s importem jedinou jednoduchou a intuitivní akcí. Značky se zásadně přenášejí ze stříhového programu, a o tom, že nabídky sestavujeme stejně snadno jako složky na pevném disku, jsem se už zmínil. Zbývá tedy jen důkladné vyzkoušení... a i pro něj nabízí iDVD velmi pohodlné a intuitivní služby. Jak tedy konkrétně v iDVD vypadají jednotlivé kroky authoringu?

PŘÍPRAVA MATERIÁLU

Je-li základem budoucího DVD jediný videoklip, můžeme s výhodou využít toho, že iMovie (kde budeme video nejspíše stříhat) na požádání vytvoří nový projekt iDVD, aplikaci spustí a automaticky sestaví základní nabídku s odkazem na klip i jeho značky kapitol. V tomto případě tedy doslova stačí stisknout jediné tlačítko.

Kromě toho můžeme videoklip jednoduše uložit do libovolné standardní složky (nabízí se samozřejmě složka ~/Movies, ovšem stejně snadno můžeme použít kteroukoli jinou), z níž si iDVD videoklipy "vytáhne" a velmi pohodlně je nabídne pro vložení do kterékoli nabídky prostřednictvím "šuplíku" po levé straně (opět obr. 1; tam je sice přehled statických obrázků, ale s klipy to funguje zcela

stejně). Obrázek ilustruje i to, že pro přípravu statických obrázků a zvukového doprovodu nemusíme dělat doslova vůbec nic, neboť iDVD nabízí přímý přístup do databází programů iPhoto a iTunes.

O překódování se starat nemusíme vůbec " to probíhá naprosto automaticky. Navíc iDVD překóduje materiál na pozadí, zatímco připravujeme disk, takže doba potřebná pro vlastní konečné vypálení se podstatně zkrátí. Chceme-li, můžeme kdykoli použít "inspektor" pro ověření, které klipy se právě kódují a kolik práce ještě zhruba zbývá.

IMPORT, PŘÍPRAVA STOP A ALB, SESTAVENÍ NABÍDEK

Díky koncepci iDVD a jeho spolupráci s ostatními aplikacemi z balíku iLife provádíme tyto tři kroky vlastně najednou, velmi pohodlným a intuitivním způsobem, protože na DVD můžeme pohlížet jako na složku, do níž můžeme vkládat videoklipy (přetažením myši) i vnořené složky a alba (pomocí tlačítek u dolního okraje okna). Program se přitom automaticky postará o sestavení odpovídajících nabídek DVD: vložíme-li třeba videoklip, automaticky se vytvoří odkaz (tedy tlačítko) i stopa; vložíme-li několik obrázků, sestaví se automaticky album i odkaz na něj, atd. My si jen zvolíme vzhled, velikost a písmo pomocí bloku Settings v "šuplíku" s ovladači (obr. 2).

Pro oživení nabídek a alb můžeme využívat statické obrázky, video, textová pole i hudbu. Ze statických obrázků také sestavujeme samotná alba. K tomu máme prostřednictvím dalších tří skupin služeb v "šuplíku" neomezený přístup do databáze hudby (Audio) a statických snímků (Photos), přesně tak, jak jsme si je připravili v programech iTunes a iPhoto.

Třetí blok nabízí stejně pohodlný přístup k videoklipům. Ty mohou sloužit nejen jako "obsah disku" pro přímé vkládání do složek, ale můžeme je využívat i jako podklad nabídek pro jejich oživení. Jelikož iMovie nespravuje databázi klipů, umožňuje iDVD určit libovolné množství složek, do nichž klipy ukládáme, a nabízí pohodlný přístup k jejich obsahu.

KOUZLO VZHLEDU JE V TÉMATECH

Aplikace iDVD umožní i naprostým amatérům připravovat velmi elegantní a profesionálně vyhlížející DVD - toto kouzlo spočívá ve flexibilitě a bohatství předpřipravených témat. Téma je v podstatě podklad pro nabídku: takovým podkladem je například průsvitná (a animovaná) záclona z obr. 1 či akvárium z obr. 2 (v něm bublinky skutečně bublají a ryba plave). Témata toho však obsahují mnohem víc:

- Základem je podklad nabídky. Ten může být statický i dynamický (tj. videoklip).
- Většina podkladů obsahuje prostor, do něhož můžeme prostým přetažením myši umístit vlastní obrázek, slideshow či jiný videoklip. Témata navíc obsahují velmi bohatou podporu možností pro zobrazení tohoto obrázku či klipu. Využívá se i průhlednosti a podobných služeb.
- Součástí tématu je i vzhled odkazů na videoklipy a další nabídky, vybrané písmo atd. Standardně je k dispozici téměř šedesát témat, s jejichž využitím můžeme připravovat velmi hezké a profesionálně vyhlížející DVD doslova na jediné kliknutí myši - stačí z nabídky vybrat požadované téma a vzhled nabídky se okamžitě a automaticky upraví patřičným způsobem. Pak ještě můžeme ovladače přepnout do druhé polohy Settings a vzhled individuálně upravit.

CO JE TEDY NOVÉHO?

Program iDVD 4 přináší řadu novinek a vylepšení, především zcela nový náhled struktury disku, nový inspektor jeho zaplnění a řadu dalších nových služeb:

- Novému náhledu a inspektoru věnujeme samostatný odstavec.
- Hned po nich si zaslouží zmínku nová témata. Připomeňme, že to byla právě témata, jež z iDVD 3 udělala tak bezkonkurenční authoringový program, a iDVD 4 obsahuje řadu nových témat s mnohem bohatšími možnostmi. Opět platí to, že přestože v iDVD nelze sestavovat náročné profesionální disky, obsahující například skripty, jednoduché amatérské sestavy v něm lze připravit za pár minut a na takové úrovni, že je podle vzhledu těžko rozeznáte od "profesionálních" produktů.
- Jednou z novinek je možnost vybrat video (či slideshow), jež se spustí automaticky po vložení disku do přehrávače. Nejsme tedy již omezeni tím, že by prvním objektem muselo být kořenové menu.
- Do nabídek můžeme vkládat libovolné texty. Nyní již tedy není problém rychle a pohodlně sestavovat stránky s textovými informacemi.
- Velikost tlačítek v jednotlivých složkách můžeme volně řídit (a k tomu, stejně jako dříve, máme na vybranou z mnoha možností jejich vzhledu v rámci témat). iDVD nyní umožňuje definovat dynamické přechody mezi nabídkami a videostopami.

- Přejížděcí efekty lze využívat i mezi jednotlivými obrázky v albech (slideshow).
- Pro přípravu alb nabízí iDVD 4 další novinku - přehledný náhledový režim (thumbnails).
- Alba i nabídky můžeme "odjakživa" podkládat hudbou. Verze 4 však pro rozsáhlejší alba či delší nabídky podporuje kromě skladeb i celé seznamy z iTunes (playlists).

Na řadu dalších, méně významných zlepšení nezbylo místo, ale alespoň jedno za samostatnou zmínku stojí. Program dokáže ukládat projekty na disk jako kompletní balíčky, obsahující přímo všechny soubory, z nichž se projekt skládá (za normálních okolností jsou v projektu pouze odkazy na externí soubory). Tak můžeme snadno a pohodlně přenést kompletní projekt na jiný počítač nebo jej archivovat.

NOVÝ NÁHLED A INSPEKTOR

U nového náhledu kompletní struktury disku a nového inspektoru jeho obsahu se zdržíme trochu déle. Nejprve se podíváme na inspektor (v levé části obr. 3). Ten obsahuje kromě přehledu toho, jak probíhá kódování jednotlivých videoklipů, hlavně čtyři samostatné "teploměry", z nichž každý zobrazuje obsazený a volný prostor: první z hlediska místa, druhý z hlediska velikosti dynamických nabídek na disku (jejich celková velikost je totiž omezena), třetí se zabývá počtem stop a čtvrtý počtem nabídek.

V hlavním okně na obr. 3 vidíme nový náhled - je zapnutý pomocí nového ovladače Map při dolním okraji okna, na třetím místě zprava. Náhled zobrazuje každý z prvků, z nichž je disk sestaven, jako samostatný objekt. Čáry mezi nimi ukazují, jak jsou objekty mezi sebou navzájem provázány.

Nová verze iDVD nabízí v režimu náhledu řadu šikovných služeb. Poklepáním lze otevřít editor kteréhokoli objektu, pomocí patřičného ovladače lze spustit přímo náhled. U alb nebo videoklipů zde můžeme nastavit opakování. O poslední novince jsem se už zmínil - přetáhneme-li myš obrázky či videoklip na ikonu vlevo nahoře, jež reprezentuje disk jako takový, vybraný objekt se po vložení disku do přehrávače automaticky spustí.

A CO CHYBY?

Program iDVD 4 jsem netestoval příliš dlouho, protože pro praktickou tvorbu DVD potřebuji bohatší služby aplikace DVD Studio Pro. V iDVD jsem proto sestavil jen několik menších testovacích projektů. Na žádnou závažnější chybu jsem nenarazil. Na rozdíl od verze 3, jež měla tendenci dost padat, mi "čtyřka" nespada ani jedinkrát. Podobně se mi nikdy nestalo, že by aplikace závažnějším způsobem dělala to, co nemá.

Snad jedinou zásadnější výtka, již bych vůči iDVD 4 měl, je rychlost. Na mém G4/1,25 GHz s 1,25 GB RAM byla aplikace natolik pomalá, že se s ní chvílemi nepracovalo příjemně - ne že by to nešlo, ale bylo znát, že "někde něco zdržuje". Obávám se, že na starším, pomalém stroji s malou pamětí by se s iDVD vinou rychlosti pracovalo skutečně velmi nepohodlně.

Ondřej Čada